

KENG HWA POO

報華警

SOERAT CHABAR DAN ADVERTENTIE, DITERBITKAN SABAN HARI SABTOE KETJOEALI HARI RAJA.

HARGA LANGGANAN:

Boeat Hindia 3 boelan / 2.-
Lear Hindia 6 boelan / 6.-
Tiada boleh berlangganan koerang dari 3 boelan.
Bajaran lebih dahectoc.

PENERBIT: M. V. H. MIJ. KENG HWA POO - MANADO.

Wd. Redactie: TJIA DJOE TJIAT,
ANG IE TONG, CORPHAR en
N. NESCIIO.

Segala karangan dan chabar-chabar dialamatkan kepada REDACTIE KENG HWA POO - MANADO.

ADMINISTRATIE:

Permintaan berlangganan dan advertentie serta pembayarannya haroes disampaikan kepada Handelsdr. Liem Oei Tiong & Co. - Manado.
Tel. No. 43.

HARGA ADVERTENTIE:

boeat 1 sampai 10 perkataan / 0 50. Sekoerang²uja / 1.-
sekali ditempatkan
Berlangganan lain harga.

Agent di-Europa: PUBLICITEITSKANTOOR „DE GLOBE“ Singel 95 - Amsterdam.

Tertjetak di Hand. drukkerij LIEM OEI TIONG & Co. - Manado.

Onderwijs bangsa Tiong Hoa.

Sesoeadahja perkelahian pena dan pikiran jang naibat serta poen terdengar belasan, ja poeloehan tahoen berteroet-teroet terikan kaoem Tionghoa jang berdiam di Indofesia ini selakoe rajatnja keradjaan Belanda, lantaran beradanya dalam tanah djadjahan keradjaan tersboet, maka oleh pengoesa dalam keperintanan achir-achirnja diberikantah bagi meroku, jang sekian lamanja dipiuta-piuta itoe jaitoe ONDERWIJS, jang djoega digolongan bangsa Tionghoa ada terasa keperloeanja sebagai-mana toentetan peredaran zaman.

Tjoekoeop tak tjoekoeopnja onderwijs jang diberikan itoe kita biarkan sadja pada tengahnja. Hanjalah diperingatkan diseti bahwa angan2 jang terkandoeng dalam permintaan itoe, ada djaeoh melebihi jang terberi itoe, tetapi dengan mengingat hikajatnja penoetoeop tjawan dan hidoeng itoe, orang poen s mbost lah pemberian itoe seada-adanja dengan hati jang ter makasih Onderwijs jang diberikan dengan pendirian sekolah2 Belanda semata-mata oentoek anak2 orang Tionghoa, ialah itoe sekolah Belanda-Tionghoa (Hollandsch-Chineescholen) orang samboet deugn girang, tetapi dengan tak bajak harapan.

Sesoeadahja sekolahan2 terseboet dibekerdjakan beberapa tahoen lamanja didapatlah kenjataan, bahwa sekolah2 itoe memang pada tempatnja dan adalah memenechi satoe keperluan jang soedah lama terasa itoe (de H. C. scholen blijken in een reeds gevoelde behoefte te voorzien). Sekali dapat mengetjap lazatnja bocah jang manis, maka orang poen inginkan borah itoe seteroesnja poen lantah lebih gemari akan dia. Ratoeran anak2 jang saban ditolak, tak sempat diterima, lantaran tak ada tempat lagi dalam sekolah2 Belanda-Tionghoa itoe, memboektikau kebanjakan orang jang menjoketinja. Selang berdirinja maka kebanjakan roemah sekolahan samatjam itoe soedah dilipat gandakan oleh jang wadjab, tetapi masih sadja jang soedah ada itoe beloem mentjoekoeopi dan beloem setipal dengan kebanjakan anak2 jang memperloenja. Teriakau tambah lagi, masih sadja tingzal terdengar. Lain dari pada itoe, dalam waktoe2 jang achir2 ini dari bathin golongan bangsa Tionghoa ada terbit satoe angan2 jang dipengroehi perasa kebangsaan jaitoe perasaan keperloeanja mepeladjaru dan mengetahoei bahasa asli, jani Tionghoa. Angan2 itoe soedah disampaikan kepada jang wadjab, dan goena itoe soedah diboeat penjelidikan dan pemeriksaan seperloenja.

Jang dioesah dan dipiuta oleh kaoem Tionghoa, jaitoe: sekolah2 H. C. diperbanjak lagi, sedang masih sadja terlampau banjak anak2 jang lantaran kekoerangan tempat saban tahoen mesti ditolak, dan pemboekaan sekolah2 bahasa Tionghoa atau

memberi kesempatan pada mepeladjarinja di H. C. Scholen.

Berboeboeng dengan itoe dalam Chung Hwa Hui - congress dan djoega di Volksraad diperdengarkan soeara Tionghoa jang mengatakan: „Kami, ertinja sebahagian terbesar dari kami orang Tionghoa jang bertinggal boeat selawanja disini (bljvers, ialah kaoem peranakan), memang ada sorkakan sekali memelihara cultuur asli (cultuur Tionghoa) sehingga olehnja kami gemarkan djoega peladjaran dalam bahasa itoe. Tetapi tentoe sekali djoega kami sorkakan onderwijs dalam bahasa Belanda jang terpakai disini - dan boekaan dalam salah satoe dari pada bahasa tanah disini?“.

Walapoen begitoe, oleh jang wadjab, jang satoe kali soedah moelai memberikan jang memang sepatoenja diberikan itoe, tak diperhentikan permintaan itoe sebagaimana diharap, tetapi ganti itoe ada diingat akan memberikan barang jang tak dipiuta, jaitoe sekolah Melajoe-Tionghoa

Dalam Memorie van Antwoord terhadap soeat itoe, regeering soedah menerangkan: „Dari regeering tentoe tak boleh dinanti, bahwa ia akan menjetoedjoei perfikiranja dari itoe pembitjara2 di congress Chung Hwa Hui jang blakangan itoe (di Semarang), jang merasa bahwa itoe Maleisch Chineesche scholen haroes ditolak boeat sebahagian dari Indonesier-Tionghoa“.

Lagi: „Terhadap angan2 tentang pengakoean Holl. Chin. scholen itoe, dijadikan algeemene volkschool boeat kaoem Tionghoa, regeering mesti peringatkan, bahwa, betapa besar penghargaanja sekalipoen perfikiran jang akoean bahwa kepentingan rajat Nederland jang asal Tionghoa membawa serantja parboeboeng onderwijs goena anak2nja dengan keadaan2 dan peroendingan2 di Hindia Belanda, angan2 ini tak boleh dipersandarkan pada poetoesan jang panghabisan-, oleh sebab pemberian onderwijs oemoem goena kaoem Tionghoa dengan azasnja H.C.S., dalam tempo2 jang sempat dilihat datangnya ini, beloem sempat dikirakan, oleh sebab mesti teralang oleh keberatan2 jang tak sempat disingkirkan, ialah keberatan kekoerangan pengrdja2 dan wang“.

Hal jang wadjab disesal ialah bahwa regeering tak dengan sepenoeh2nja sempat menjetoedjoei perfikiran tentang permintaan jang bermaksoedkan onderwijs jang berpoenja voertaal Nederlandsch. Kemaoesan itoe sewadjabnja ditoeendjang seberapa dapatnja, karena itoe adalah boekaan sadja goena orang Tionghoa, tetapi djoega boeat kesempoeaanja angan2 tentang Groot Nederland.

Perkoendjoengan pers dikapal „Berlin“.

Atas oendangan, maka wakil2 beberapa warta berita diini kota, pada hari Selasa jang baroe laloe, soedah mengoendjoe-

ngi kapal perang Djerman bernama „Berlin“, kapal mana seperti pembatja tahoe, selang beberapa tempo ada berlaboeh dipelaboehan Manado. Pada djam jang ditoeokan, maka wakil2 soerat chabar „Fikiran“, „Bulletin“ dan kami hadirlah dipangkalan.

Satoe stoombarkas jang disediakan goena itoe, hampirlah didjembatan, laloe ditoempangi oleh kami. Sesampai dikapal kami disamboet oleh kapitein luitenant Netzbandt dan officier van de Wacht. Sehabisnja berdjabat tangan berkenalan, kami diheantar oleh toean disebot pertama kemesroom dimana kami disilah doedoek dan diberi minoem barang minoeman sedjoek, disambilan omongan, tentang ini itoe. Perbedaan bahasa dari tetamoe dan pendjamoe mendjadikan dipergoekakan satoe djoeroebahasa ialah toean Bollegraf jang ada hadir boeat lain oeroesan, disitoe.

Pertanyaan dan djawaban berachir kami sempat mengetahoei jang berikot dibawah ini:

Kapal „Berlin“ ada satoe model dengan kapal „Emden“ jang termasukboer dalam peperangan doenia itoe, sadjalah haloes kapal „Berlin“ ada dirobah sebingga mendapat roepanja jang sekarang. Besarnja kapal Berlin sadja 2400 ton. Anak bocah kapal bajaknja 360 orang, antaranja 80 orang cadetten (moerid2 sokolah opsir laoe, Red.) dibawah perintahnja 22 orang opsir. Commaoedanja kapal perang terseboet jaitoe Kapitein ter zee Kolbe.

Kapal „Berlin“, jang diboeat pada tahoen 1903, ada bersemdjata 5 meriam dari caliber 10 1/2 c. M. dan doea penembak torpedo. Kekoeatan masinja ada 10000 P. K.

Toean Kolbe terseboet, dueloenja perang besar ada komendan satoe kapal torpedo di Tsingtao. Waktoe perang besar belau mendjadi bevalhebber dari separoeh pasoeakan kapal2 torpedo dilaloe Timoer dan Oetara (Europah).

Adapoen kapal Berlin ada dalam perdjalaan jang 15 boelan lamanja. Makoednja terotema selakoe peladjaran bagi itoe cadetten. Pada 1 Desember 1927 kapal itoe bertolak dari Kiel (tanah Duitsch) dan soedah mengoendjoengi bertoeoet2: tanah Spanjol, Italia, kanal Suez, kota Bombay, Rangoon, Soerabaja, Balikpapan, Chebu (philipina) Formosa, Kobe Otaro, Aomori, Myazu, Manila dan Manado. Pada 19 boelan ini, dus waktoe berada disini, genap separoeh dari tempoh jang ditoeokan goena perdjalaan itoe. Dari sini bakal dikoendjoengi Ambon, Timorkoepang, Australie, Djawa, Ceilon, Karachi, Suez kanal, Stamboel, Gerika, Spanjol dan kembali ke Kiel posia.

Atas pertanyaan kami betapakah pengalaman toean Netzbandt jang mendjadi pendjamoe kami itoe, selama ditamah Minahasa, belian mengatakan dengan girang bahwa pemandangan dan ke-

JANG PALING BAIK

boeat mengoeatkan dan menjegar-kan toeboh haroeslah minoem bierhitam (extrastoutbier) merk:

Importeurs: W. B. LEDEBOER & Co.

Auto jang paling baik boeat harga jang paling rendah dengan garantie dari pabrik boeat selama satoe tahoen terhitoeng moelai hari pembelian keoentoengan mana tiada boleh didapat dari lain merk.

CHEVROLET

Touring f 2335.- Ex winkel
1/2 ton Truck „ 1710.-
1 „ „ 2110.- terima ditoko

W. B. Ledeboer & Co. Auto-afdeeling Manado.

kelakuan natuur disini amat bagoe adanja. Seperti soedah diwartakan diatas, soedah banjak tanah2 dan negeri jang dikondjoengi, tetapi katoja toean N. beloean dilibataja pemandangan seindah jang disini itoe. Djoega kebersihan pendoeoek Bosmpoetera ada menarik perhatian, baik setjara berpakaian maepoen tempat tinggal. Hawa dipegoeoenan disini seak-n2 hawa di Eropa. Penerimaan oleh pendoeoek disemoea tempat disini dimana tetamoe2 Djerman itoe datang, terlaloe menjenangkai tetamoe itoe lantaran kegirangan sipenerimaan itoe. Toean N. akan tak pernah meloepa semoesaja itoe. Tentang toemboeh-toemboeha disini toemboehnja jang soeboer memboektikan kegemoekan tanahnja.

Pendjamoe kami toean kapiteinluitenant Netzbandt terseboet ada toeroet mengambil babagian dalam perang besar dari awal sampai sehirnja. Lantaran djasa dan keberaniannja toean N. soedah paroleh tanda kehormatan besar jaitoe bintang ijzeren kruis.

Anak boeah kapal semoesanja vrijwilligers jang dengan verbaud 12 tahoen.

Biarpoen digolongan militair ditanab Djerman waktoe sekarang tak ada promotiekansen boeat soldadoe2, tetapi orang disana masih sadja giat masak dienst. Satoe kali ada diperloe 1000 vrijwilligers, dan jang melamar ada 30000 orang!

Diperbintjangan sedikit lagi tentang perbandingan2 doenia dan sesoedah itoe kami disilah mengembara melihat2 dalam kapal. Naik toeroen, masuk keloea, semoesanja jang penting2 diketahoei, dioendjoekkan pada kami. Kapal Berlin itoe, barmoen soedah toea badannja, tetapi meneroet penglihatan kami alat perkakasnja semoesanja ada jang paling modern. Agaknja sebab kapal terseboet ada dipergoekkan boeat kapal sekelaban.

Dari jang kami lihat kami seboet sadja itoe commando ren, tempat jang boleh disoebot otaknja kapal pada waktoe perkalah-an, dari mana semoea comendo diberikan, perkakas2 pada mengetahoei djaoebnja kapal moesob, djalaanja peloeoe meriam dab., kedalaman air laet dengan tak oesah mengoekoer-nja dlle.

Poela kami kembali ketempat doedoek dan sesoedahnja mi-luom kami bermohon diri, dan dengan hati jang berterima kasih atas penerimaan dikapal itoe, dan dengan girang dari penglihatan2 itoe, kami berdjabat tangan sambil mengoetjap terima kasih kepada pendjamoe kami taloe toeroen ke darat dengan berkas jang sangauja disediakan goena pers itoe.

Boeat ramaijan penghambisan dikapal pada malam Minggoe, kami pon dioendang dan adslah kami beringat mengoendjoengi ramaijan itoe.

Toean Netzband dan kapal Berlin serta komendannja dan anak boeahnja, selamat belajar dan selamat tiba ditoeppah darahmoe, itoelah seroeha kami jang kami bekalkan dalam pelajaranmoe.

Manado dan daerahnja.

Peringatan 250 tahoen Bondgenootschap Belanda dan Minahasa 1679 — 16 Januari — 1929.

Tadi malam (20 Juli 1928) moelai djam 7.30 oleh toean Hoekoem Besar Manado telah diadakan perhimpunan di Soe steit Harmonie di Manado, jang dikondjoengi oleh kira-kira 50 toean-toean jani hampir semoesa kepala district pertama dan kedoea di Minahasa, dan banjak toean-toean di bandar Manado, akan membitjarkan kerajaan peringatan jang terseboet diatas ini.

Moela-moela soedah dibitjarkan dari nal menkadakan Comité. Bagai-bagai pikiran timboel, ada jang bertanja adakah pergerakan ini berkenan pada pemerintah sekarang, dan soekakah orang belanda toeroet merajakan peringatan ini, dan sebab itoe ada soera berkata djangan doeloe mengadakan Hoofdcomité; Vergadering ini mengadakan comité doeloe dan comité broesaha soepaja Hoofdcomité diadakan, dimana akan ada beberapa leden orang belanda. Sesoedah lama bertoeokar-toekar pikiran, soera ini disoedjoei Vergadering.

Setelah itoe Bestuur Comité soedah dipilih—bijaelamatie berikoet:

E. H. W. Felenkahu	Hm. Besar Manado	Voorzitter
Mononoetoe	Landheer Kolongan Ta	Vice Voorzitter
N. F. G. Mogot	Hm. Kedoea Manado	1e Secretaris
Walangitan	Boschwezen	2e Secretaris
A. Kandou	Schoolopziener	Peningmerster
A. B. H. Wawo-Runtu	Dir. G. W.	Commissaris
D. E. Dengah	Opzichter L. W.	idem
A. J. Lasut	Schoolopzietter	idem
dan A. F. Najoa	Particulier	idem

Soedah itoe Vergadering telah menjetoedjoei voorstel toean Voorzitter.

I memboeat optocht sebagai tahoen 1928

II memboeat tjandi tembok jang akan didirikan dihalaman roemah keresidenan (monument).

III menjalakan inteekenlijst

Perjaan nanti diadakan tiga hari lamaanja moelai tanggal 16 Januari 1929 jani hari Raboe, Kamis dan Djoem'at. Dan pada hari Djoem'at akan diboeat autotocht di Minahasa dan akan mampir memberi kehormatan dikoeboernja marhoem Hoekoem Supit di Wolooa.

Sesoedah Comité diberi koesa akan menjalakan segala sesoetoe boeat menjapai maksod atas nama Vergadering ini, toean Voorzitter soedah mengoetjap Vergadering dengan oetjapan terima kasih, taloe Vergadering boebur pada djam 10 malam.

Itoe perkara kebakaran auto di Soekoer.

Pembatja tentoe masih ingat itoe kebakaran autonja marhoem Kho Tia An di Soekoer pada 2 Febr. 1928, waktoe kebakaran mana toean terseboet soedah mendapat loeka hangoes bagitoe roepa, sehingga ia meninggal olehja. Sehingga kini perkara kebakaran auto itoe, jang meneroet kabar konon

Uit voorraad leverbaar:

Prima kwaliteit Waschtafels compleet met spiegel, handdoek-hanger, enz.

Closetpotten compleet

Muurfonteinen

Harmonica gaas in diverse maaswydten in elke gewenschte breedte en lengte.

Bouwkundig bureau „SITTRÖP” Manado.

Telefoon No. 57.

ada disengadjakan oleh pendjahat, masih sadja terdiam, dan pemeriksaan polisi district Tonsae, jang diwadjibkan boeat itoe, belom kedengaran apa akibetnja. Politie Manado tak tjampoer dalam ini pemeriksaan, lantaran katoanja toean Hm. Besar Tonsae jang memaungnja mengakoe oeroes hal itoe. Orang sering bertanja pada kami: Adakah hal itoe diladeni deugan semestinja? Harap deugan perantaraan toelisan ini hal diatas ini dapat perhatian jang berwadjib.

Intermezo:

SAMA2 PAHLAWAN PENA.

Pers dikapal Berlin. Toean pendjamoe bertanja dalam bahasa Inggris: „Please, do You like whisky soda or hier...? Collega dari Bull: „Ik versta geen... Duitch“... Lsuu collega, mengomel dengan bisik2... toengkampa di malalajaug...! Toean pendjamoe: „... nou, kami soedah koendjoengi Spanjol, Genoa... Collega Bull: „... Genoa di Italia“

Fik: „... Dimana lai koa ada laeng Genual... Toean pendjamoe, meneroekan: „... Suz, Bombay... Collega Bull: „... negeri mana di Bombay?...“

Fik: „... Hmmm!“

Djoedi.

Berapa besar pengaroehnja djoedi, kita semoesa tahoe. Kebanjakan korbannja tak terkata lagi, keroesakan roemah tangga, iboe dan anak diunggalkan sibapa, iboe meloejakan laki dan anak, penahidoean roesak binasa karena semoesanja terdjoeal habis sebab keperluan wang pokok goena diperdjoedikan djaoeh meliwati kekoetan soember pendapatjan sehar2, dan banjak lagi majam dan roepa keroesakan karena pengaroehnja Sang djoedi jang maha koesa itoe.

Jang dipengaroehnja adalah dari segala golongan pergaoelan hidoep, kaja miskin, besar ketjil tinggi rendah, tak ada ketjoesalija dan jang terketjoesali!

Poen dinegeri ini sering2 terdengar keroesakan jang d adakan oleh pengaroehnja Sang djoedi.

Warta keperitjaan datang kepada kami, betapa seorang dangang disini, sesoedahnja bosen dan kehabisan daja melarang si isteri jang dibawah pengaroehnja Sang djoedi, deugan tak berhasil ientiaranja si soemami itoe, soedah terpaksa menarik tangan. nja polisie pada... menangkap isterinja j ng sedang doedoek menghadap medja pendjoedial! Agaknja si isteri mendapat tahoe sedikit lebih sahoele dari datangnja polisie, sebab walapoen soedah tertibnja „tjari tangkap“ dan meggeldah di Kenaka, akhirnja toeh tak dapat tangkap. Boeat kali ini tjoe-koepul selakoe peringatn bagi si isteri itoe. Barangkali djika ada banjak soemami atau isteri jang bersatoe pikiran dengan si soemami termaksod diatas, dan jang pertjoema2 sadja selarang tak didengar, kaloe berboeat begitoe dan satoe ketika meminta pertolongan polisie pada memperingatn jang dipengaroehi itoe akan kewadjan keistriaan atau kesoeaminnja, bolehlah diharap pengaroehnja djoedi sedikit berkoerang!

Siapa mace tjoba r ceptnja si soemami jang soedah panggil polisie itoe, tjoebalah! Beriehtiarlah sesoeloenja pengaroeh djoedi itoe berakar, akhirnja menjelakakan keamanan roemah tangga! Tidakkah baik diperdirikan satoe „Anti — top — bond“? Sembilan dslam sepoeloe sisoeami tadi itoe akan soeka memvoerziterinja!

Jeugdconferentie di Tomohon

(Dari kami poenja Verslaggever)

Samboengan K.H.P. 14 Juli 1928.

Hari jang ketiga 20 Juni 1928.

Ochtoendvergadering Damessectie.

Tempatnja giroemah perhimpunan Meisjesschool di Kaaten. Tatkala vergadering moelai, hadirah I 200 njonja2 dan nona2, bangsa Eropa, Tioug Hoa dan Minahasa. Sementara vergadering, bilangan iui bertambah lagi.

Djoega hadir satoe zangvereeuiging dari Tomohon jang telah memperdeogarkan beberapa kidoeng jang bagoes2 sementara pauze.

Voorzitter Mevr. Loing-Kalangie.

Dari pers hadirah waku2 „Pembawa Damai“, „Zaman Baroe“ dan „Keng Hoa Poo.“

Djam 8.30 pagi Voorzitter memboeka Vergadering deugan membitjarkan Job. VI: 1-12, taloe bersembahjang.

Kemoedian dari pada itoe njonja Loing-K. terseboet memasoekkan onderwerpa: „Kewadjanan bangsa perempoean Masehi di Minahasa.“

Pada moelunja membitjara menjatakan kesoeakan hati, di-beri kesempatan berkata-kata didalam conferentie ini disini, jani didalam negeri Tomohon, dimana ia soedah dipeladjarit tentang pengenalan akan Toehan Allah dan Toehan Isa, didalam Meisjesschool Tomohon

Meneroet pendapatnja, negeri Tomohon itoelah tempat kehidoepan pada tahoen2 kemoedannja, dan negeri itoe menjadi pokok selamat dan berkat bagi begitoe banjak bangsa perempoean dan iboe2 Minahasa.

Kemoedian dp itoe membitjara menerangkan tempat kedoeakan bangsa perempoean Minahasa dari poerbakala. Meneroet tjeritera toea2-legenden-nialah tempat kedoeoekan itoe, ialah disebelah bangsa laki2. Didalam kehidoepan sehari-hari, kata membitjara, bangsa perempoean Minahasa sama hak dengan bangsa laki2, sebab ia menjabari kehidoepannja sehari-hari sesama dengan laki2, baik didalam roeman baik di keboen. Hidoep laki isteri itoe penaka orang bersandara adanja, isteri memandang lakinja sebagai kawan, dan saudaranja laki2. Hal ini njata dalam bahasa Minahasa: Sauga awoe atau doea laki isteri atau sesama dalam sadapoer.

Si ka awoe atau lakiat, isteri atau teman sadapoer. Kasende atau teman makan sepiring.

Ka ampit atau teman dalam kehidoepan.

Doea laki isteri dan atau doea orang moeda jang hendak masoek beroemah tangga memakai kata panggilan boe dan soesi atau broeder en zuster. Hal ini sama adanja dengan ditauah-tanah Melajoe djoega dimana merjeboet nama laki atau isteri tiada dilazimkan, sehingga kalau doea laki isteri bertanak pertama seorang perempoean, si laki meuanggil isterinja: ina' ni keke dan sebaliknya ama' ni keke; dan kalau anak itoe seorang laki2, nama panggilan itoe bertoeoet-toeroet: ina' ni Oetoe' dan ama' ni Oetoe'. Pada hal kalau kedoesanja tiada beranak, barjak kali kata boe dan soesi dipakai selamanja.

Hal menjeboet nama, kata membitjara moelai lazim kemoedian dari kemasoekan agama Masehi di Minahasa, terlebih pada tahoen2 asir ini.

Lebih djaoeh diterangkan bahwa didalam segala perkara baik perkara ketjil terlebih perkara besar, seorang laki tiada boleh mengambil barang poeto-san sebeloem semoesapakat dengan isterinja. Pendeknja laki mengakoei hak isteri, dan meneroet boenja banjak legende Minahasa, didalam pergaelan hidoep sebarian, laki dan isteri hidoep dalam persandaraan, sama2 meuanggoeng soeka dan doeka dan kesoeakan, persekoetoean jg mana soedah tinggal dan dihaloesi sehingga sekarang ini.

Membitjara berpendapatan bahwa adat istiadat jg moelia ini telah menggampangkan kemasoekan agama Masehi di Minahasa.

Kemoedian dp itoe membitjara menerangkan kemasoekan agama Masehi itoe di Minahasa, toetama oleh N. Z. G.—Denga' berkat agama Masehi itoe, maka Minahasa Alifoeroe poerbakala sekara g bergelar Minahasa.

Pada permoeaan abad jg ke 19, trang Indjil Atmaseh moelai berstnar di Tanah Minahasa Masehi.

Bangsa laki2 dipeladjarit menjadi pengandjoer agama Masehi, dan bangsa perempoean membantoe perkerdjaan laki2 dengan perkataan dan perboesan. Membitjara mengatakan soeatoe boekti jani, geredja besar di Tondano diperdirikan dengan pembantoean jg besar dari bangsa perempoean. Karena tatkala pekerdjaan peroesahan geredja itoe tiada dapat madjoe oleh perselisihan pikiran bangsa lelaki, bersebatilah bangsa perempoean, toea, moeda dan anak2 masoek boetan; dan deugan koesat persekoetoeannja mereka menghela balak2 dan kajoe2 bakal roemah geredjanja ketempat orang mengerdjakan kajoe2 itoe.

Lebih djaoeh dibitjarkan djasanja ister 2 pengandjoer djoemst Masehi membantoe pekerdjaan lakinja antara djoemat itoe. Kebanjakan antara mereka telah menjadi anak piara — moerid — dari toean2 pendeta dan didalam roemah tangga toean2 pendeta mereka mendapat pendidikan tentang isi Alkitab dan oeroesan roemah tangga Masehi, semoesanja ini telah menjadi berkat bagi orang banjak.

Taloe membitjara membitjarkan oesaha N. Z. G. pada th. 1883 telah memperdirikan Meisjesschool di Tomohon beralas pada keperluan Agama Protestant di Minahasa, sekolah jg mana oleh pendidikannja telah menghasilkan banjak kebadjikan ditanah Minahasa.

Membitjara bersaksi, bahwa pengadjaran dan pendidikan dalam sekolah itoe telah menjadikn moerid2nja, manoesia2 jg baik dan bergoena dalam doenia pergaelan tjara Masehi di tanah Minahasa.

Kemoedian membitjara memberi nasihat bagaimana pengadjaran agama permoeaan jg diterima dalam Meisjesschool

Tomohon dan sekolah2 sematjamnja baroes mendjadi milik seorang nona, soepaja itoe boleh berfaedah kemoedian hari.

Dieini pemitjara moelai membajangkan kewadjan seorang nona, seorang bangsa perempoean, seorang iboe Minahasa terhadap kepada doenja pergoelan oemoem, terlebih didalam pergoelan jg koerang baik = pergoelan dengan orang2 jg beloean atau tiada soeka mengenal akan Toehan Allah dan Toehan Isa Almasah. Selakoe boekti, pemitjara mentjeriterakan keadaan 2 roemah tangga jg keloean dari roemah tangga beragawa. Iboe roemah tangga jg pertama telah mendidik anak 2 nja menoeoret pendidikan jg ditermanja dalam meisjesschool Tomohon dan iboe roemah tangga jg kedoea (keloean seboeah H. I. S.) memberi pendidikan kepada anak 2 nja diloean agama, sehingga anak2 itoe tiada diperkenalkannya jang Toehan Isa.

Pada soeatoe hari anak perempoean dari Iboe jang kedoea ini didjempet maka dalam roemah iboe jang pertama, Dime-dja makan anak itoe tertjengang-tjengang melihat temannja bersembahjang sebeloean dan sesoedah makau. „Anak itoe melihat dengan heran sekelilingnja, kata pemitjara, seolah-olah hendak ditjauarinja dengan siapa temannja berkata-kata.“

Kemoedian pemitjara menerangkan keperluan perhoeboeng antara bangsa perempoean Maschi Minahasa. Oleh perhoeboengan itoe dapatlah mereka bertolong-tolongan memadjoe-kan tanah dan bangsanja. Dimana-mana dapat diperdirikan pemoea Maschi perempoean sebagai sekarang ada di Manado: Jonge Vrouwen Bond, baik berbahasa belanda baik berbahasa melajoe. Lebih djaoeh pemitjara memberi nasihat, hendaklah bangsa perempoean Maschi Minahasa mendjoendjoeng tinggi kebangsaanja, keminahasaanja. Ilmoewontwikkeling itoe tiada boleh mengadakan mereka metalnikaewoer perasa kebangsaan dan adat istiadat bangsa Minahasa.

Pada akirnja pemitjara menerangkan bagaimana bekerdja kepada maksod itoe. Seorangpoean ta dapat berkata: „Saja ta dapat bekerdja“ atau „saja ta dapat memberi, karena ta ada apa2 pada saja akan diberikan“

Pemitjara memberi nasihat, beralas pada perkataan Njonja Alexander ditanoah Loggeris jang telah perdirikan, „Zak-Bijbel Bond,“ boeuidja: „Berilah apajang adapa- moedan pertjajakan kepada Dia Toehan itoe akan mampertambahkan hasilja,“ jani setoe- djoe ma'na hikajat Toehan Isa mengembangkan 5000 orang. Didalam pengadjaran ini, kata pemitjara, njataah bahwa goe- na kemadjoean tanah dan bangsa, teroetama teroetoeitlah: Ke- hendakan bekerdja, kehendak akan mem- beri welakin sedikit sekalipoen, sambil mejerahkan kepada Toehan akan memberi hasilja goeana orang banjak.

DEBAT.

Njonja Kaunang berterima kasih karena pidato njonja Loing. Tetapi dalam pidato itoe didengarja hal berkasi- kasihan laki isteri, hal jg mana ia tiada setoedjoe karena me- noeroet tjeritera orang toeanja, laki isteri poerbakala tiada berkasi-kasih, tiada jg tinggal bertahoeh, tjoea kemoedian seminggoe at seboelan soedah bertjerat. Pengasihian tiada ter- kenal waktoe doeloe, nanti sesoedah Indjil masoek, baroe hal itoe moelai diketahoeh orang, tetapi djoega perlakuan-lahan.

Berikoet njonja Kaunang salah tanpa tentang bitjara Njonja Loing akan membeoet perhoeboengan antara moerid keloean Meisjesschool Tomohon dan sematjamnja. Njonja Kaunang ber- kata bahwa Njonja Loing tjoea menoeudjoe pada moerid2 keloean Meisjesschool Tomohon, ertinja jg berskolah, dan kami jg tiada berskolah bsgimana? Apa sebab tjoea hendak diadakan perhoeboengan antara bangsa perempoean Maschi jg berskolah dan antara kami jg tiada berskolah tidak?

(Menoeroet pemandangan kami pada sikap dan djalan ba- hasanja, sekoarang-koerangnja njonja Kaunang telah memam- matkan sekolah Goeb. kelas 2. Apa sekolah sematjam ini ti- ada berharga sehingga njonja itoe menjeboet diri; tiada bersekolah? kepada Njonja K. patoet kami menjatakan bahwa sekolah2 ki 2, ketjoeati bahasa belanda jg, tiada di- adjarkan dalamanja tiada lebih tetapi djoega tiada koerang dp sekolah2 belanda rendah dan H. I. S. sekarang ini. Verslaggever)

Njonja Loing mendjawab: Barang jg njonja Kaunang dengar itoe tentoe benar. Hal itoe djoega saja tahoe, tetapi dalam pemandangan saja, hal jg boeroek ini saja ketjoealitan, per- tama karena terlebih banjak legenden jg mentjeriterakan kesot- tian dan hal berkasi-kasih laki isteri Minahasa poerbakala dp. jg sebagai pendengaran njonja Kaunang; dan kedoea hal itoe tabiat alam, jg lazim dimana-mana pada segala tempat dan bangsa diboemi ini.

Akan dsiamboeng.

Meninggal doenia dengan senang anak kekasi- kami:

NICOLAAS LAZARUS

dalam oemoer 1 $\frac{1}{2}$ tahoe, pada tanggal 18 hb Ju- li 1928 dan djenazah kekasi itoe soedah dikoeboer- kan dipekoeboeran Singkil pada tgl 19 hb dan ta- hoen terseboet djam 5 soreh.

Kepada sekalian toean2 njonja dan nona2 jg soe- dah datang toendjoek hormat pengabisan goena dje- nazas kekasi terseboet, kami laki isteri sampaikan banjak sjoekoer dan terima kasih, jang mana kami akan ta' sempat balas segala hormat itoe, tapi me- naroeh pengharapan nanti Toehan sendiri membalas itoe dengan kedarnja kepada masing2.

Kami jang berdoeka,

Ph. M. SAMBALAO vaccinateur Manado dan istri A. R. SAMBALAO geb: RUMBAJAN.

TE KOOP:

Een complete rijstpellerij, djagongmalerij en tras- fabricatie met motor drijfkracht, eventueel met hef- gebouw, tokogebouw en woning staande op een eigendomsperceel te Tondano.

Inlichtingen te bekomen in
Toko van Essen, Manado.

Lekas atoer pesanan:

Tjoeroet „NEGRESO“

Kita tjoea terima sedikit sadja.

Importeurs: Handelscompagnie v/h DIRCKS & Co.

Mengoatkan.

Minoeman jang baik, enak serta jang memberi keko- atan badan, ialah tjoklat Van Houten's Cacao. Mi- noemlah setiap pagi dan sore semangkok tjoklat ini; dan terasalah olehmoe akan kekoatan dan kesehatan jang ditimboelkannja, serta dapatlah tenaga baroe.

Van Houten's CACAO

„Lebih baik daripada merk lain“

Importeurs: Geo. Wehry & Co.

Sell More.

Specialiste boeat nona-nona dan njonja-njonja

Aambeien boleh diobat zonder Operatie

oleh

MEVROUW D. NAWROZ.

Oranje Hotel

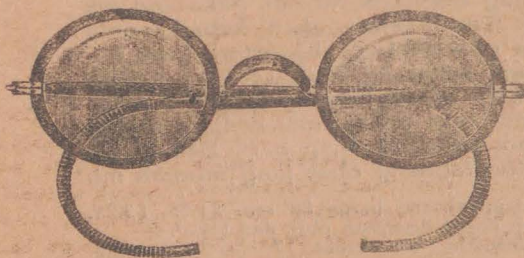
Sakit ampedoe

pentjernaan tidak baik dan kesekatan peroet, dan lain- lain penjakit jang disebab- kan karena itoe seperti koerang nafsoe makan, sakit kepala, moeka koe- ning d.l.l. disemboehkan sama sekali oleh

Pil Foster boeat peroet besar (Foster's Maagpillen) boleh didap disemoea roemah obat dan toko. Harganja f. 0.80 sebotot.

Pakelah selamanja katja mata Shur-on

sebab

Pakenja enteng serta ringan dan keliatannja bagoes sekali.

CELEBES OPTICAL COMPANY

TOKO KATJA MATA.

Koendjoengilah kita poenja toko jang baroe diboeka

MANADO — Chineescheweg, moeka-Pasar Minahassa.

**KERTAS BOEAT SIGARET
JANG PALING BAIK**

Bintang Mas Paris 1900
Berediploma St. Louis 1904
Luik 1905
Hers Concours Lid Jury Londen 1908

Zig-Zag

Dari Pabrik **BRAUNSTEIN FRERES**
(Boulevard Exelmans, PARIJST. Perantjis)
Mintalah kertas jang terseboet pada semoea toko-toko reko.

Awas-Awas!

Perhatikanlah warna kentjing - djernihkah atau keroehkah? Tetapkah boeang air ketjil atau loear biasa tjepatnja? Atau keliwat lambatkah antaranja? Air kentjing itoe berpasirkah? Barangkali djoega orang merasa sendiri bahwa perasaan ketika kentjing panas. Djoega kalau orang sakit poenggoeng, toelang belakang, rheumatik, boesoeng, dan merasa lemah dalam belakang, awaslah.

Itoelah tanda² jang diadakan badan jang mengatikan bahwa ada bagian badan jang tidak beres, dan anggota jang roesak itoe ialah gindjel. Djan-ganlah lalai! Berobatlah dengan sigera dan pakailah Pil Foster boeat sakit belakang dan gindjel (Foster's Ruggijn Nieren Pillen). Obat itoelah jang mengoeatkan boeah pinggang dan orang poenja perasaan mendjadi baik dan senang.

FOSTER'S
Ruggijn Nieren Pillen

Boleh dapat beli disemoea roemah obat dan toko.
Wakil besar: Rathkamp & Co., di-Betawi d.l.l.
Satoe botol harganja f2.-

**Loeka-loeka'an
tangan**

mendjadi soesah dan sakit waktoe bekerdja, sering-kali sampé djadi bernanah dan bisoet. Habis itoe tangan ditjoetji jang beresih lantas meobati dengan

PUROL

Doos² (kalèng) harga 40 dan 75 sen
1 tube (tampat mentjoebit) 1 roepia
Dapat beli dimana roemah-roemah obat dan toko-toko

Penjakit Aambei

Bawasir sebabkan orang merasa kesakitan dan kegatalan jang tidak tertahan. Kalau dipakai Palet Foster penjakit jang djahat itoe bisa disemboehkan lekas sama sekali. Obat Palet Foster terkenal dimana-mana.

PALET FOSTER (Foster's Zalf) boleh didapat disemoea roemah obat dan toko-toko dengan harga f. 1.- setaboeng.

**Baroe diboeka
WINKEL TJAN KWONG.**

Kleermaker

dimoea benteng di Manado. Sedia dan tjakap bekin segala roepa pakaian dari roepa-roepa model, boeatan bagoes dan koeat. Tjobalah datang sendiri atau soeroeh panggil diroemah!

Orang jang pintar selaloe memakai Sanatogen boeat memandjangkan oemoernja.

"Kita poenja nenek-nenek lebih pandjang oemoernja dari orang sekarang, sebab diwaktoe kami kekoeatannja terlaloe lekas habis. Memakai Sanatogen adalah berarti memandjangkan oemoer."

Inilah oetjapan toean Yen Lee Tung, kepala jang koeasa dari Ningpo Shaoshing Steam Nav. Co. di Shanghai.

Kalau engkau maoe koeat dan maoe pandjang oemoer, pakailah djoega Sanatogen.

Obat ini tidak pernah bersinggoeng dengan tangan dipabrik atau waktoe memboengkoesnja. Boleh didapat pada semoea roemah obat dan toko-toko.

SANATOGEN
OBAT BIKIN KOEWAT SOEMSOEM

**Sekarang gosokkan
kesakitan itoe hilang**

Soepaja seboleh-bolehnja banjak orang jang memakai Akker's Kloosterbalsem seperti satoe obat gosok boeat penjakit oerat, boekoe², toelang belakang dan leher serta seperti obat jang moedjarrab boeat menjemboehkan loeka berdarah, bisoel, gigitan gegas dan djerawat maka sekarang pada semoea roemah obat dan toko² bisa dibeli obat jang ini didalam taboeng jang berharga 80 sen. Sekarang tak oesah lagi kau koeatir akan kebaikkannja pekerdjaan obat Akker's Kloosterbalsem ini.

Djoega sekarang baik toean sediakan diroemah obat gosok jang wangi ini, soepaja toean segara bisa pakai pada kedjadian jang bisa terdjadi pada tiap-tiap hari. Belilah sekarang satoe taboeng obat jang moerah ini.

Sekarang dalam taboeng harga 80 sen. f1.75, f3.25.
Boleh dapat diroemah obat dan toko.
Wakil: Chineesche Voorstraat 17 - Soerabaia.

AKKER'S

Kloosterbalsem

menghilangkan semcea kesakitan.

Bagaimana
sedjoek
dan
wanginja

air tjoetji itoe, djika kita taroek sedikit minjak klonjor Boldoot kedalamnja. Membersihkan badan dengan Eau de Cologne boekan sadja memberi senang, akan tetapi djoega menghaloeskan koelit dan moeka kita. Kalau sering kita menghapoes moeka kita dengan sapoetangan jang disirami dengan Eau de Cologne Boldoot, maka lobang kelocaran keringat terganggu dari aboe, dan oleh karena itoe menambahi kehaloesan dan ketjantikan koelit kita.

Djagalah moeka kamoe dengan

**Eau de Cologne
Boldoot**

HOLLANDSCHE EDITIE

VAN DE KENG HWA POO.

1e Jaargang No. 18.

Verschi j n t
op den 1sten en 3den Zaterdag van de maand.

Redacteur:
C. P. HARMANSES.

GRATIS VERSPREIDING.

ADVERTENTIE- EN NIEUWSBLAD VOOR MANADO EN DE OMSTREKEN.

PLAATSSELYK NIEUWS.

DE KRUISER „BERLIN“.

Jongstleden Dinsdag werden tegenwoordigers der plaatselyke bladen, op speciale uitnodiging, in de gelegenheid gesteld bedoelde oorlogsbodem een bezoek te brengen. Te tien uur precies werd per stoombarkas geembarkeerd. Aanwezig waren tegenwoordigers van de „Fikiran“, „Het Manado Bulletin“ en de Keng Hwa Poo (beide edities). De ontvangst aanboord had plaats door den officier van de wacht en door den Kapitein-luitenant der artillerie, den heer Netzbandt, die als Presse-Offizier fungeerde en ons allervriendelykst namens den commandant welkom heette, en alle gevraagde inlichtingen verschafte.

Onze gastheer, de charmante heer Netzbandt geleidde ons eerst naar de mesroom, alwaar verfrissende drank werd geserveerd en onder het genot waarvan inlichtingen werden gevraagd en verstrekt. Onbekendheid met de wederzijdsche taal, die tot een vermakelyk misverstandje van een der persmensen, n.l. onze collega van het plaatselyk dagblad, aanleiding was. (door in het Hollandsch te antwoorden, „ik versta geen Duitsch“, op een in het Engelsch, gestelde vraag wat of mijnheer wilde gebruiken), maakte het gebruik van een tolk wel noodig, welke taak de heer Bollegraf, die natuurlyk voor zaken aanboord was, op zich nam.

Op eenige namens allen door de Fikiran gestelde vragen, werden ons het volgende medegedeeld.

De kruiser „Berlin“ die oorspronkelyk de gebrukelyke kruisersvoorsteven had, doch vanwege de bestemming-opleidingsvaartuig en om ruimte te winnen tot zijn huidige vorm is verbouwd, werd in 1903 in dienst gesteld, en is van hetzelfde type als de beroemde kruiser „Emden“. Het schip is groot 2400 ton en de bewapening bestaat uit 8 kanonnen 10 1/2 c. M. en twee torpedo-lanceerbuizen. De machines kunnen een kracht van 10000 P. K. ontwikkelen.

De „Berlin“ staat onder commando van den kapitein ter zee den heer Kolbe en heeft een bemanning van 22 officieren en 360 minderen, w. o. 80 cadetten. Dat de ruimte aanboord, voor zoo-

dus vijftien maanden zal duren. Voor Manado heeft de oorlogsbodem achtereenvolgens bezocht: Spanje, Italië, via Suezkanaal naar Bombay, Rangoon, Soerabaja, Balikpapan, Oebu, Formosa, Japan (de havens Kobe-Otaro, Aomori en Myauze) en Manila. Op 19 dezer, ter reede van Manado liggende dus was net de helft van den geheelen reisduur van vijftien maanden verstreken. Van hier uit denkt men te gaan naar Amboen, Timorkoepang, Australië, Java, Ceilon, Karachi, Suezkanaal, Costantinopel, Griekenland, Spanje en terug naar Kiel.

Hoe of de indruk was van de Minahasa?

De heer Netzbandt was een en al lof over het land van Toar en Loemimoetoet. Zooals uit bovenstaande blijkt, werden bereids heel wat plaatsen en landen bezocht, doch onze zegsman verzekerde met nadruk, nergens zulke mooie landschappen en vergezichten, in het kort, natuurschoon, gezien te hebben als hier. Onze zegsman zegt voorts opvallend te vinden de netheid der bevolking en hare behuizing. Het klimaat in de bovenlanden herinnert onze zegsman aan het Europa-zomerklimaat. De ontvangst door de bevolking was overal even hartelyk en vol enthousiasme. Minahasa's vriendelyke ontvangst zal door spreker niet licht worden vergeten.

Ontvangen:

Een partij

KLEUR- & OPPLAKBOEKEN

Boekh. & Drukkerij
LIEM OEI TIONG & Co.,
M a n a d o.

De plantengroei alhier vindt de heer Netzbandt opvallend mooi, hetgeen z. i. wijst op een vruchtbaren bodem.

Of de Berlin ook een actieve rol had vervuld in den grooten oorlog? Jawel doch nam aan geen der groote zeeslagen deel. Onze zegsman zelf had aan den geheelen oorlog deelgenomen waarbij hij het ijzeren kruis verwierf.

De geest onder de bemanning van de Berlin gevormd uit vrijwilligers met twaalfjarig dienstverband is schitterend. Er bestaat in Duitschland groote animo voor dienstneming in het leger en op de vloot. Er was op een gegeven moment bv. duizend man noodig waarvoor zich het dertigvoudige aanbod. De door het vredesverdrag opgelegde beperking laat echter niet toe dat alle liefhebbers worden

Ontvangen:

Een partij

KANTOORBOEKEN

NOTITIEBOEKJES

COMMISSIEBOEKJES

Boekhandel & Drukkerij
LIEM OEI TIONG & Co.,
M a n a d o.

veel menschen nogal beperkt is, is wel te begrijpen. Men heeft de beschikbare ruimte echter zoodanig weten te schikken, dat ongemak tot het minimale is beperkt.

De heer Kolbe voornoemd, was bij het begin van den grooten oorlog commandant van een torpedoboot in Tsingtao. Gedurende den oorlog was de heer K. bevelhebber van een halve flotilje torpedobooten, die in de Noord- en Oostzee opereerde.

Naar de bestemming der reis van de „Berlin“ informeerende, (de Fik. vroeg losjesweg of er geen politieken achtergrond bij in het spel is, wat lachend werd ontkend) vernamen wij van onze zegsman, dat de reis bedoeld is als een opleidingsatrip, in het byzonder voor de tachtig aanwezige cadetten. Op 1 December 1927 was men uit Duitschland vertrokken en eerst in Maart 1929 denkt men er terug te zijn, zoodat de heele reis

Waterzuchtige Zwellingen.

Hebt gij blazen onder de oogen, zwellingen rond de enkels, bij de polsen, op de handen, en last van ruggijn, een duizelig, afgemat gevoel, of urinestoornissen? Dan bestaat er alleszins reden om aan nierzwakte te denken.

Verwaarloos geen kostbare tijd! Begin onmiddellijk met het gebruik van Foster's Ruggijn Nieren Pillen. Zij wekken trage nieren op en versterken deze. En doordat gezonde nieren het bloed volkomen zuiveren van de erin voorkomende vergiften als urinezuur en urea, ondervindt uw geheele gestel den geneeskrachtigen invloed van Foster's Pillen. Reeds een halve eeuw worden zij alom aangeprezen als het nieregenesmiddel bij uitnemendheid.

FOSTER'S

Ruggijn Nieren Pillen

Verkrijgbaar in alle apotheken en toko's. Engros: Rathkamp & Co. te Batavia enz. Per flacon f 2.—

aangenomen. De vooruitzichten bij het leger is anders verre van schitterend. O. a. bestaat er heelemaal geen kans om van gewoon soldaat of matroos onder officier te worden etc. Enkel liet hij zich ontvallen, dat het nu eenmaal swerelds loop is, dat elk land, dat in het oog van andere landen te machtig wordt, door die anderen niet met rust wordt gelaten alvorens het in macht gelijk wordt met de rest

Gedurende het onderhoud maakte onze zegsman namens den commandant, ons zijn verontschuldiging daar deze, de commandant wel te verstaan, ons niet zelf kon ontvangen, vanwege een van te voren vastgestelde autotocht in gezelschap van den resident. De commandant was bij onze komst aanboord reeds weg en liet ons zijn complimenten door onzen zegsman overbrengen.

Na de glazen voor de tweede maal geleidigd te hebben stonden wij op voor een rondgang door het geheele schip waarbij de heer Netzbandt op zeer welwillende wijze ons op beknopte doch duidelijke wijze de werking en het nut en doel der diverse uitrustingen van den oorlogsbodem verklaarde waarvoor wij zeer dankbaar zijn. De voornaamste bijzonderheden van het schip werd ons te zien gegeven. Leeken als wij echter zijn, zullen wij ons echter maar niet wagen aan de beschrijving van het een en ander. Wij wierpen o.a. een blik in de commandotoren, een gepantserd hokje, waarvan de binnenkant der omwandeling, om zoo te zeggen bestaat uit enkel instrumenten en noemens instrumenten. Ons zweeft nog zoo iets van een centraalpunt gedurende een gevecht, vuurleiding etc.

Vergissen wij ons niet, dan is de Berlin, een oud schip, dat uitgerust is met de nieuwsten vinding op het gebied der bewapening en dezelve hulpwerktuigen en instrumenten.

Zooals hierboven reeds aangestipt, is met de weinige ruimte, die er beschikbaar is gewoekerd.

CORA VERMOUTH

Roode en Witte

Ook voor cocktails de beste

Importeurs:
JACOBSON v/d BERG & Co.

Geen hoekje is er dan ook onbenut gelaten. De eetzaal voor de bemanning met de tegen het plafond opklapbare eettafels, zoodat wanneer men gegeten heeft en de tafels opgevouwen is tegen het plafond, de zaal benut kan worden voor andere doeleinden, de keuken, waar op stoom wordt gekookt, zoodat er geen extra brandstofhoekje benodigd wordt etc. etc. wijst op economische aanwending der beschikbare ruimte.

Na de rondgang keerden wij naar de mesroom terug, alwaar de vermoenissen van de klauterpartij naar de brug, commandotoren ect. met een koelen dronk afgespoeld werden. Wij werden daarbij uitgenoodigd om Zondagavond aanwezig te zijn op de afscheidfuij van den kruiser, die den daarop volgende ochtend van hier zal vertrekken, welke uitnoodiging wij dankbaar accepteerden. Daarna namen wij met een handdruk van onzen zegsman, die ons tot aan de valreep uitgeleide deed, afscheid en begaven wij ons in de te onzer beschikking gestelde stoomsloop, die ons naar den wal terugbracht. Wij verlieten de Berlin met de overtuiging in ons dat onzen morgen welbested was, en met zoo'n tegemoetkomenden gastheer als kapiteinluitenant Harald Netzbund, aanboord krijg je lus tot herhaling van het bezoek. De Berlin met zijn vriendelijke officieren en bemanning wenschen wij een voorspoedige verdere reis en tenslotte een behouden terugkomst in das Vaterland.

Ontvangen:

**TOBRALCO &
POPLIN**

N. V. Liem Oei Tiong & Co's
Handelmij — Manado.

Voetbal.

Uni — Berlin elftal 1—3.

Gisteren had de voetbalwedstrijd plaats tusschen het Manadosche team Uni en een elftal van de Berlin. Er was een enorme belangstelling. In den aanvang ging het spel gelijk op, doch dank zij het betere samenspel der gasten, hadden deze al spoedig het overwicht. De uitslag was m. i. een goede weergave der krachtsverhouding. Het taale verdedigen van den Manadosche doelman dient te worden vermeld.

Omtrent het spel zelf, kan wegens beperkte ruimte niet lang worden uitgeweid. Voor de rust was de stand 2—0 in het voordeel der Berliners. Na pauze maakten beide ploegen elk een goal. Het samenspel der gasten was puik. Van de Uni was een speler tamelijk ruw, doch gelukkig was dat een uitzondering te noemen. Er waren momenten dat het Uni doel geheel was ingesloten, doch de krante keeper gaf telkens niet thuis. Wat er door ging kon hem niet worden aangerekend. Het kon niet anders. Aldus meldde ons een toeschouwer, die er bij voegde, dat de muziek van de Berlin het spel met eenige vroolijke wijsjes opluisterde.

CHRISTELIJKE - JEUGD - CONFERENTIE
(VERVOLG).

De heer G. B. Tiekstra had het over Jezus Christus en de Minahassische jeugd. In warme, pakkende taal, die ons als het ware uit het hart gegrepen was, hing hij een beeld op van 's werelds woelingen, worstelingen, smachten, streven om evolutie op elk gebied. Spreker wees er op, dat het aan de huidige jeugd de hope der toekomst gegeven is om dit alles in goede banen te leiden. Maar om de jeugd, daartoe in staat te stellen, dient zij een solide basis te hebben, en dat is opvoeding en ontwikkeling, en op ons, ouders en euderen, rust de onafwijsbare verplichting die bij te brengen. Willen wij daarom ons land en volk vooruit brengen, dan moeten wij niet schromen al onze kracht energie en aandacht te wijden aan de opvoeding en ontwikkeling der jeugd, want daarin ligt het heil der toekomst. Wij moeten vooral niet blind zijn voor het feit, dat in veel sterkere mate dan voorheen het „waarom, vanwaar, waarheen“, de grootste wereldvraagstukken, de gemoederen der jeugd in beroering brengen.

Spreker bracht ten slotte alle steun en redmidelen in en voor 's werelds doel en streven naar het goede, tot één, universeele oplossing, kennis en waardeering van het Christelijke Evangelie.

Deze hartstochtelijke rede, voortgesproken uit een waarachtig Christelijk voelen, oogstte een enthousiast applaus. En geen der debaters, zelfs den ongeneeslijkste, kwam in het hoofd een tegenover-

gestelde meening te uiten. De volgende spreker was de heer N. Rompas van Solo; hij had het over de wereldjeugdbeweging. Jammer, dat zijn bloemrijke, bij uitstek dichtertelijke ontboezeming, welke in het Hollandsch geschiedde, voor de meesten niet verkeerbaar was. De heer Rompas had het dan over de jeugd, de bruisende, groeiende kracht overvloeiende van daadkracht en wilsnuiting, die tot het besef is gekomen, dat krachtsontplooiing en evolutie slechts te verkrijgen is langs organisatorischen weg.

Zijn rede was een historisch overzicht van de ontwikkeling der jeugdorganisatie. De samenvatting was, dat de talloze over de gansche wereld verspreide jeugdverenigingen, aangesloten tot enkele groote federaties, hozeer soms ook verschillend in program, voor het grootste deel het Christendom als dominerende factor hebben.

De heer Haselhoff was van meening, dat voor de Minahassa geen copie van een der bestaande vereenigingen genomen mag worden, maar dat de praktijk zelf voor de Minahassa een modelvereeniging zal scheppen.

Hiermede was het program van den eersten dag afgewerkt. En het werd nacht, en weer morgen den tweeden dag. Aangevangen werd met de rede van den heer J. U. Mangowal over Nationalisme en Christendom. Spreker betoogde, dat nationaliteitsgevoel een onschendbaar recht is van elk individu, ook door Jezus Christus erkend. Wanneer wij echter om ons heen blikken, zien wij, dat juist dit de steen des aanstoots is. Vooral in Europa, het bij uitstek Christelijk werelddeel. Dit is niet de bedoeling van Jezus Christus, die wenschte, dat elke nationaliteit door andere erkend en geeerbiedigd moet worden. Wat is nu het geval met de Minahassa? Door de invasie van het Westen (Nederland) is de nationaliteit van dit land zoo goed als verdwenen. De meeste der inheemsche kunsten en wetenschappen, (zing- en dichtkunst, sterrenkunde) werden ten onrechte als onchristelijk beschouwd en ten doode gedoemd. Door Christelijke opvoeding en onderwijs werden inheemsche gewoonten en talen verwaarloosd. Dit alles zal toch wel niet de bedoeling van de Christelijke leer zijn. Het Christelijke Westen is nog niet tot volkomen erkenning gekomen van de Indische nationaliteit hetgeen in strijd is met Jezus gebod. Gelukkig, dat Nederland nu op weg is tot de erkenning van nationale gelijkheid en gelijkwaardigheid. Wanneer nu nog maar het verschil in kennis en macht niet meer uitgebuit wordt en men komen kan tot wederkeerige vriendschappen en appreciatie, dan behoort een altijddurende goede verstandhouding tusschen Nederland en de Minahassa niet meer tot de onmogelijkheden. De nationale vrijheid van Indie is nog ver, doch we hopen, dat het Christendom dit bregen zal. Jong Minahassa streeft naar nationale vrijheid,

doch langs evolutionnairen weg en niet in strijd met christelijke geboden. Wij dienen daarom niet na te laten eerbied en gehoorzaamheid te toonen jegens bestuurders, die niet alleen het Oranjehuis eeren, doch ook en vooral onze nationaliteit respecteren en moreel hoog staan.

Het op deze rede volgend debat toonde ten duidelijkste de hooggespannen publieke belangstelling in deze inderdaad zeer belangwekkende aangelegenheid. En de slag op de vuurpijl was de erkenning van den resident, dat een streven als bovenbedoeld door hem ten volle erkend en begunstigd zal worden. Vervolgens had de heer R. Palandi van Solo het over de Minahassische Christen-jongeren in den vreemde. Ook, en vooral bij hen, die meer bloot staan aan alle soorten verleiding, is organisatie op Christelijken grondslag zeer aan te bevelen.

De heer van de Wetering ontvouwde daarop kerkelijke toestanden in de Minahassa, die dringend verbeterd dienen te worden, wilde het Christendom zijn doel niet voorbij streven. Vóór alles dienen predikers en godsdienstleeraren zelf het Christendom te verstaan en toe te passen op hun eigen leven tot voorbeeld van de kudde.

De heer A. Z. R. Wenas goot de fiolen van zijn toorn uit over de wijze, waarop de jeugd in de Minahassa verwaarloosd wordt.

Spreker constateerde, dat de doorsnee jeud nu uitmunt in bandeloosheid, brutaliteit, goddeloosheid en nog vele andere gebreken, te veel om op te noemen. Hij beschuldigde de overheid ervan uit de bandelooze fuifzucht munt te slaan door het heffen van gemakkelijheidsbelasting in stede van de vermakelijkheden te beperken. Spreker was met deernis vervuld jegens de jeugd, die wegens gebrek aan opvoeding en goede leiding te gronde moet gaan. Hij deed een hartstochtelijk beroep op allen om met alle krachten mede te werken tot het stuiten van het zedelijk verval der jeugd.

Deze vurige, hoewel wat puriteinsch getinte rede liet niet na de gewenschte indruk te wekken en bracht ongetwijfeld de erkenning, dat er voor de Minahassische jeugd nog zoo ontzaglijk veel gedaan moet worden.

De in den avond door den heer Meiboom gegeven lichtbeelden vertooning van bijbelsche tafreelen trok ook groote belangstelling.

Dien dag hadden twee vergaderingen plaats, namelijk de gewone en een van de damessectie in de meisjesschool te Kaäten.

In deze conferentie voerde het eerst het woord mevrouw Loing-Kalangie. Zij toonde aan, dat de Minahassische Christenvrouw reeds veel gedaan heeft en nog steeds doct voor het openbare leven in de Minahassa.

De Minahassische vrouw heeft immer naast, en niet achter, den man gestaan en alzoo immer een belangrijk aandeel gehad in de vooruitgang van de Minahassa. Mevrouw Lumanaw-Gerungan betoogde dat in het Minahassische, Christelijke huisgezin de huismoeder wellicht den grootsten invloed uitoefent, in het bijzonder op de eerste opvoeding der kinderen, reden, waarom

Ontvangen:

Een partij
BORSTELWERK

N. V. LIEM OEI TIONG & Co's
Handelmij — Manado.

de opvoeding van het Minahassische meisje als aanstaande huisvrouw alle aandacht waar is. Mej Magda Tampenawas van Solo had het over de ontwikkeling van het meisje tot vrouw. Zij legde er den nadruk op, dat de kiemen van godsvrucht en deugd in het meisjeshart gezaaid dienen te worden, wil men er later de zegenrijke vruchten van plukken.

Den volgenden dag werd aangevangen met een rede van den heer Van der Endt van Kota Mobagoe. Op voor allen begrijpelijke wijze betoogde hij het nut van de beoefening van handenarbeid op de lagere scholen.

Het ligt niet zoozeer in de bedoeling, aldus spreker om takken van nijverheid in het leven te roepen voor handelsproductie, doch voornamelijk om de jeugd handigheid te leeren, te gewennen aan handenarbeid opdat ze, wanneer het noodig mocht zijn, daarmede later hun kost kunnen verdienen, doch eerst om hun ledigen tijd nuttig te besteden. Spr stelde voor het daarheen te leiden, dat op de lagere scholen gelegenheid wordt gegeven zich in handenarbeid te bekwamen. Door een doelmatige rooster verdoeling achtte spr. dit zeer wel mogelijk. In de pauze werden vele handwerk producten tentoongesteld, alle vervaardigd op de lagere school te

Muziekvereniging „R A G A M”

RESIDENTIELAAN NO. 50 MANADO.

—X—

Disponibel voor alle festiviteiten, Blaasorkest, Jazzmuziek, als Strijkorkest.

Geven viool onderricht aan eerst beginnenden. (Succes gegarandeerd bij elken leeftijd).

VOORRADIG.

De Nieuwste en populairste muziekgaven voor salonorkest met volle bezetting.

Goede en ingespeelde vioolen.

Prima kwaliteit vioolsnaren.

Kota Mobagoe. Daarna kwam de heer Kasiba aan het woord. Spr. constateerde bij de jeugd een groot en voortschrijdend gebrek aan godsdienstzin door toenemende wereldzin. Spreker meende, dat hieraan paal en perk aan gesteld moet worden door intensivering van godsdienstonderwijs thuis, op school, op catechisatie, zondagsschool en Christelijke jeugdverenigingen. Vele debaters waren van meening dat dit voor een groot deel te wijten is aan onvoldoende contact tusschen ouders en onderwijzers en godsdienstleeraars, maar vooral aan te oppervlakkig, machinaal godsdienstonderwijs. De conferentie eindigde met een rede van den heer Haselhoff.

Spreker was van meening, dat de jeugd slechts op het goede pad is te brengen middels goede organisatie, waarbij rekening gehouden moet worden met het bieden van gelegenheid tot gezamenlijke ontwikkeling van alle goede lichamelijke, geestelijke en ziele-eigenschappen.

Tot zoover de conferentie. Plaatsgebrek noopte ons het verslag tot het uiterste te bekorten. Onze beschouwing zal ook kort zijn. Onze eerste en overheersende indruk is, dat er over de geheele linie een goede wil aan het werk is geweest, we kunnen haast zeggen, een heilig streven, dat zich ten volle geopenbaard heeft. Om te beginnen met het loffelijke initiatief, dat heusch niet te vroeg is gekomen. Al zou de conferentie niet direct de gewenschte vruchten afwerpen (wat nauwelijks te verwachten is) dan nog zijn wij grooten dank verschuldigd aan hem, die gedreven door zijn groot medegevoel met het wel en wee van de bevolking, zich vrijwillig en uit eigen verkiezing absoluut belangeloos voor deze zware taak heeft gezet. Het welslagen van dit plan zij zijn grootste belooning.

De organisatie der conferentie draagt ook onze volle goedkeuring weg. Wij zijn geen-zemelaars die op kleine fouten letten ten koste van het doel. Met doorzicht en tact zijn de juiste mensen gekozen om de juiste onderwerpen onder de aandacht van het publiek te brengen.

Het is daarom ook niet meer dan billijk, dat het publiek een belangstelling heeft getoond, zooals we nauwelijks dorsten hopen.

Zonder enthousiasme is niets te bereiken, doch wat we gezien hebben, is meer dan enthousiasme. En op het groote publiek ligt de zedelijke verplichting aan dit grootsche, menschlievende doel naar beste weten en krachten mede te werken. Minahassers, gij moest U schamen, wanneer gij geen of minder medewerking toont voor de bewerkstelling van Uw eigen welzijn, dan vreemdelingen, die U daarin willen helpen en zelfs voorgaan.

Uitslag examen snel typen.

Op het op 19 dezer door de Christen Jonge Vrouwenbond alhier gehouden examen voor snel typen, slaagden de volgende dames en heeren:

Met zeer goed, mejuffrouw H. Sumakud.

Met goed: mejuffrouw H. Dumais en de heeren M. Pesik, F. Karoendeng en J. Dumanau.

Den geslaagden onze gelukwensen!

Races.

Vandaag hebben paardenrennen plaats, door Sportclub „Vooruit“ speciaal ter eere van de duitsche gasten georganiseerd. Nog te midden van races-drukte zittende, vernamen we dat er op Amoerang door de renclub aldaar op den 31en Augustus en 1 Sept. a. s. rennen zullen worden gehouden.

Onze viervoeters worden wel dikwyls aan het werk gezet!

Woningen van Beton.

Solide en goedkoop.

Vraagt gratis offertes.

Bouwkundig bureau

SITTROP

ASTHMA
is niet doodelijk

Zelfs bij langduriggebruik heeft Akker's Abdijsiroop geen schadelijken invloed op het lichaam, noch bederft zij den eetlust. Haar smaak is aangenaam, haar werking geschiedt zacht en ongemerkt en haar geneeskracht is zeer verrassend.

Per flacon in koker f 3.-; zeer groote flacon f 5.-. Bij apothekers en Toko-houders. Depôt: Chineesche Voorstraat 17, Soerabaya.

AKKER'S
ABDIJSIROOP
Redder der Longen

Niet tegenstaande zijn lagere prijs staat de Chevrolet wat kracht en soliditeit betreft nog steeds aan de spits van alle in de Minahassa rondrijdende automobielen. Hierbij komt nog, dat de volle garantie van 1 jaar OP ALLES elken koper een waarborg geeft van de kwaliteit die hij koopt.

Inlichtingen bij
W. B. LEDEBOER & Co,
Auto-afdeeling.

BOS SCHOOLATLAS

DER GEHEELE AARDE

31ste verbeterde en vermeerderde druk

1927.

SCHOOLATLAS

VAN NEDERL. OOST INDIË

door

W. van Gelder en C. Lekkerkerker

18de herziene en vermeerderde druk.

KOENEN'S

VERKLAREND HANDWOORDENBOEK

DER NED. TAAL,

15de vermeerderde druk.

KOENEN'S

VERKLAREND ZAKWOORDENBOEKJE

DER NED. TAAL.

SCHETSEN &

TAFEREELLEN

UIT CHINA'S VERLEDEN

door

J. K. van der MEER

Leeraar b. d. K. W. III school Weltevreden.

Boekhandel & Drukkerij
LIEM OEI TIONG & Co.,
M a n a d o.

Verstopping

Een uitstekende spijsvertering verkrijgt gij met behulp van Foster's Maagpillen, die zeer zacht werken en een normalen stoelgang verschaffen. In alle apotheken en toko's f 0.80 per flacon.

FOSTER'S MAAGPILLEN

GEMEENTE MANADO.

AANWIJZING STANDPLAATSEN VOOR VOERTUIGEN.

De Voorzitter van den Gemeenteraad van Manado maakt bekend, dat met ingang van 1 Augustus 1928 de standplaatsen voor voertuigen als volgt geregeld worden:

- 1e. de tegenwoordige vrachtautostandplaats tegenover de Pasar Makanan wordt uitsluitend bestemd voor vrachtauto's en auto-omnibussen, richting Tondano en Amoerang;
- 2e. de standplaats bij het politieposthuis op het Pasarplein wordt uitsluitend bestemd voor vrachtauto's en auto-omnibussen, richting Tondano;
- 3e. de standplaats tegenover de Pasar Minahassa blijft uitsluitend bestemd voor bendy's;
- 4e. de standplaats, tegenwoordig ingenomen door roda's wordt eendeels bestemd voor taxi's, t.w.: het op het terrein aangegeven gedeelte, grenzende aan den Schutterijweg en Pasarweg, anderdeels blijft een gedeelte, zooals op het terrein aangegeven, voor roda's bestemd.

Voor het gebruik van deze standplaatsen is eene retributie aan de gemeente verschuldigd, t.w.: voor vrachtauto's, auto-omnibussen en taxi's f. 0.25 per dag; voor bendy's en roda's f. 0.15 per dag.

MANADO, 12 Juli 1928.

De Voorzitter van den Gemeenteraad
van Manado,
M. HAMERSTER

KONINKLYKE PAKETVAART MAATSCHAPPIJ

Vaarbeurten van MENADO.

van Imhoff	24/7-'28	Tagoelandang, Siao, Tamako, Taroena, Petta & Talisse.
van Imhoff	30/7-'28	Amoerang, Bolang-Mongondou, Inobonto, Laboan-Broko, Kwandang Toli-Toli, Sabang, Donggala, Karossa, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare-Pare & Makassar.
Barentsz	4/8-'28	Ternate Amboiana-Wajaboela & Tobelo
Swartenhondt	5/8-'28	Kwandang, Paleleh, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeieleng, Soerabaja, Bawean, Semarang, Batavia & Singapore.
Barentsz	6/8-'28	Totok, Kotaboena, Gorontalo, Pagimana, Lobo, Boenta, Ampana, Posso, Parigi, Tinombo, Kololih & Oena
Pyn. Hordyk	6/8-'28	Siao, Tamako, Taroena, Beo, Nanoesa, Liroeng Petta & Tagoelandang.
Pyn. Hordyk	13/8-'28	Kwandang, Soemalata, Paleleh, Leok, Sentigi, Toli-toli, Sabang, Donggala, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare Pare en Makassar.
Tasman	18/8-'28	Ternate.- Manokwari - Humboldtsbaai
Barentsz	19/8-'28	Kwandang, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeieleng, Soerabaja, Bawean, Semarang en Singapore.
Tasman	20/8-'28	Kotaboenan, Djiko, Gorontalo, Oena Oena, Moetoeng, Toeladinggi, Tinombo, Tomini, Parigi, Posso, Kololih, Oena, Tongkaboe, Dolong, Papajato, Boemboelan, Tilamoeta en Totok.
Zwartenhondt	21/8-'28	Tagoelandang, Siao, Tamako, Taroena, Petta en Talise.-
Zwartenhondt	27/8-'28	Amoerang, Bolaang-Mongondou, Inobonto, Lab.-Broko, Kwandang, Toli-toli, Sabang, Donggala, Karossa, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare-pare en Makassar.-
van Cloon	1/9-'28	Ternate.- (Amboina en Wajaboela-Tobelo)
Tasman	2/9-'28	Kwandang, Paleleh, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeieleng, Soerabaja, Bawean, Semarang Batavia en Singapore.
van Cloon	3/9-'28	Totok, Kotaboenan, Gorontalo, Pagimana, Lobo, Boenta, Ampana, Posso, Parigi, Tinombo, Kololih en Oena-Oena.
Pijn. Hordijk	3/9-'28	Siao, Tamako, Taroena, Beo, Liroeng, Petta en Tagoelandang.
Pijn. Hordijk	10/9-'28	Kwandang, Soemalata, Paleleh, Leok, Sentigi, Toli-Toli, Sabang, Donggala, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare-Pare en Makassar.
van Overstraten	15/9-'28	Ternate. Manokwari en Humboldtsbaai
van Cloon	16/9-'28	Kwandang, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeieleng, Soerabaja, Bawean, Semarang Batavia en Singapore.
Van Overstraten	17/9-'28	Kotaboena, Djiko, Gorontalo, Oena-Oena, Moetong, Toeladinggi, Tinombo, Tomini, Parigi, Posso, Kololih, Oena-oena, Tongkaboe, Dolong, Papajato, Boemboelan, Tilamoeta & Totok.
Swartenhondt	18/9-'28	Tagoelandang, Siao, Tamako, Taroena, Petta & Talisse.
Swartenhondt	24/9-'28	Amoerang, Bol. Mongondou, Inobonto, Lab. Broko, kwandang, Toli-Toli, Sabang, Donggala, Karossa, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare-pare & Makassar,
Roggeveen	29/9-'28	Ternate.- (Amboina & Wajaboela, Tobelo)
van Overstraten	30/9-'28	Kwandang, Paleleh, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeieleng Soerabaja, Bawean, Semarang, Batavia en Singapore.-
Roggeveen	1/10-'28	Totok, Kotaboenan, Gorontalo, Pagimana, Lobo, Boenta, Ampana, Posso, Parigi, Tinombon Kololih en Oena-Oena.-
Pijn Hordijk	1/10-'28	Siao, Tamako, Taroena, Beo, Nanoesa, Liroeng, Petta en Tagoelandang.

AKKER'S KLOOSTERBALSEM

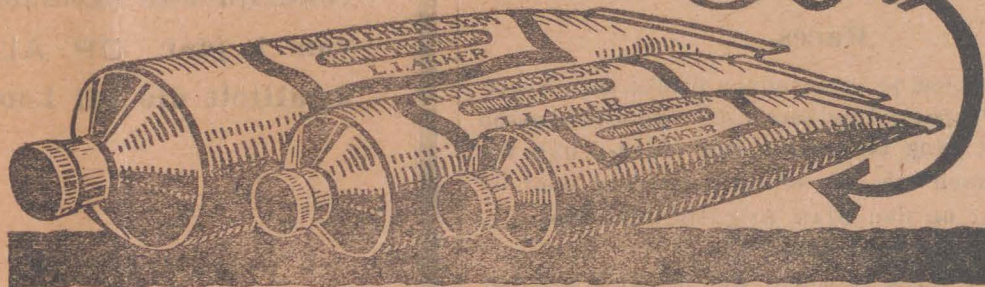
Wie zich met Akker's Kloosterbalsem wrijft, wordt spoedig genezen van pijn in de spieren, de gewrichten of de lendenen, verstuikingen, verrekkingen of een stijven nek. Met Akker's Kloosterbalsem stelt men het bloed van nieuwe en zuivert men de verzwering van oude wonden. Uitslag en puisten verdwijnen als bij tooverslag. Elk oogenblik in het dagelijksch leven kan men dus Akker's Kloosterbalsem noodig hebben.

En nu deze kostelijke balsem ook in tubes van 80 cent bij alle apotheken en toko's verkrijgbaar is, behoeft niemand er meer tegenop te zien een tube te koop en bij de hand te houden. Zorgdet Gij reeds voor de Uwe?

In tubes van f0.80, f1.75, f3.25. In apotheken en toko's. Depot: Chineseche Voorstraat 17, Soerabaja.

TEGEN: Spit
Spierpijn -
Stijfheid -
Wonden -
Verzweringen.
Aambeien -

Thans ook
in Tubes van
80 cent

verdrijft alle pijn